

Retningslinjer for investering og administration af midler i Lokal Puljeinvest i PenSam Bank

Gældende pr. 1. januar 2023

Generelt om puljeinvestering

Hos PenSam Bank (i det følgende benævnt pengeinstituttet) kan pensions- og børneopsparingsmidler investeres via én eller flere af Lokal Puljeinvests puljer. Opsparing og investering sker via en særlig puljekonto oprettet til formålet. Alle ind- og udbetalinger foretages via puljekontoen, herunder tilskrivningen af afkastet i de tilknyttede puljer.

Pengeinstituttet administrerer puljerne i henhold til "Bekendtgørelse om visse skattebegünstigede opsparingsformer i pengeinstitutter" (herefter benævnt Puljebekendtgørelsen).

Midlerne på puljekontoen investeres løbende i værdipapirer af en af pengeinstituttet udpeget forvalter (i det følgende benævnt Forvalteren). Af hensyn til de løbende ind- og udbetalinger vil en mindre del af formuen i hver pulje dog være placeret som kontantindskud og/eller i pengemarkedsinstrumenter.

Den enkelte puljekonto bliver forrentet på grundlag af afkastet fra puljernes investeringer samt kontantbeholdninger.

Administrationen, investeringsforvaltningen og depotopbevaringen af puljernes værdipapirer er adskilt fra pengeinstituttets øvrige værdipapirbeholdninger.

De værdipapirer der er investeret i via puljerne, tilhører pengeinstituttet, og ikke de enkelte puljedeltagere. Pensionsmidler i puljerne er fuldt dækket af Garantiformuen. Børneopsparinger i puljerne er ikke dækket af Garantiformuen. For nærmere oplysninger om dækningsomfang mv. henvises til Garantiformuens hjemmeside, www.gii.dk samt reglerne i lov om indskyder- og investorgarantiordning.

Midlerne kan investeres i følgende finansielle instrumenter i overensstemmelse med reglerne om puljepension og andre skattebegünstigede opsparingsformer m.v. (jf. Puljebekendtgørelsen):

1. Omsættelige værdipapirer, herunder aktier og obligationer der er optaget til handel på et reguleret marked
2. Pengemarkedsinstrumenter, herunder skatkammerbeviser, indlånsbeviser og commercial papers (kortfristede gældsbeviser)
3. Andele i danske UCITS omfattet af lov om investeringsforeninger m.v. samt andele i andre institutter for kollektiv investering med vedtægtsmæssigt hjemsted i

et land inden for EU eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område

4. Andele i alternative investeringsfonde omfattet af lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., herunder kapitalforeninger
5. Afledte finansielle instrumenter

Med henblik på at sikre en forsvarlig balance mellem afkast og risiko, kan puljerne investere i andele i danske såvel som udenlandske UCITS (investeringsforeninger) og i enkelte værdipapirer, som eksempelvis aktier og obligationer.

På Lokal Puljeinvests hjemmeside findes desuden en oversigt over, hvilke værdipapirer de enkelte puljer aktuelt har investeret i.

Vi tilbyder 9 puljer

Pengeinstituttet tilbyder investering i 9 forskellige puljer via puljeordningen. Puljerne investerer efter forskellige investeringsstrategier og har forskellige risikoprofiler. Du kan vælge at placere din opsparing i en eller flere af disse puljer efter nærmere rådgivning fra din rådgiver hos pengeinstituttet.

Alle puljer investerer i andele i danske eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i finansielle instrumenter herunder aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter samt alternative aktiver (f.eks. infrastruktur, unoterede aktier og ejendomme m.v.) i henhold til deres investeringsstrategi. Der kan også investeres direkte i obligationer, aktier samt pengemarkedsinstrumenter og kontantindskud samt i afledte finansielle instrumenter på dækket basis.

Puljerne er sammensat, så de kan dække forskellige investeringsbehov. Nogle puljer er mere kursstabile pga. en høj obligationsandel, mens andre puljer i kraft af en højere aktieandel har et større afkast-potentiale, men også en højere risiko.

Når du skal vælge mellem de forskellige puljer, er det derfor vigtigt, at du tager hensyn til hvornår puljeopsparingen skal bruges. Jo kortere tidshorizont, jo større vægt bør du lægge på puljer med høj obligationsandel, og omvendt bør du med en længere tidshorizont lægge større vægt på puljer med høj aktieandel i dit valg.

Investeringsprofilen for de enkelte puljer er nærmere beskrevet nedenfor.

Puljer

Korte Obligationer

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som hovedsageligt investerer i stats- og realkreditobligationer denomineret i danske kroner eller Euro med lav varighed (rentefølsomhed). Der kan i mindre udstrækning også investeres i erhvervsobligationer og pengemarkedsinskud via den/de pågældende UCITS (investeringsforeninger). Endelig kan der investeres direkte i obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Puljen forventes at have en stabil lav renterisiko med en varighed på maksimalt tre år og deraf følgende lave kursudsving.

Obligationer

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som hovedsageligt investerer i stats- og realkreditobligationer denomineret i danske kroner eller Euro med mellemlang til lang løbetid. Der kan i mindre udstrækning også investeres i erhvervsobligationer og pengemarkedsinskud via den/de pågældende UCITS (investeringsforeninger). Endelig kan der investeres direkte i obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Den overordnede allokering mellem de forskellige obligationssegmenter, herunder statsobligationer, konverterbare obligationer, rentetilpasningsobligationer og variabelt forrentede obligationer, fastlægges med henblik på at opnå det bedste forhold mellem afkast og risiko på porteføljeniveau.

Puljen forventes at have en stabil høj renterisiko og en samlet varighed på mellem fem og otte år. Puljen vil forventeligt opleve større kursudsving end puljen Korte Obligationer.

Danske Aktier

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i danske aktier. Der kan også investeres direkte i aktier, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Investering i aktier er forbundet med væsentligt større kursudsving end investering i obligationer, og der kan derfor forekomme store udsving i puljens afkast, som kan være negativt i nogle år. Til gengæld forventes der erfaringsmæssigt et højere afkast ved investering i aktier end i obligationer på lang sigt.

Globale Aktier

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som hovedsageligt investerer i globale aktier. Der kan også investeres direkte i aktier, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Investering i aktier er forbundet med væsentligt større kursudsving end investering i obligationer, og der kan derfor

forekomme store udsving i puljens afkast, som kan være negativt i nogle år. Til gengæld forventes der erfaringsmæssigt et højere afkast ved investering i aktier end i obligationer på lang sigt.

Mixpulje Minimum

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i en blanding af globale aktier, obligationer og alternative aktiver. Der kan også investeres direkte i aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Målsætningen med puljen er at sprede investeringerne på mange forskellige værdipapirer og værdipapirtyper. Der investeres således i en bred vifte af forskellige værdipapirer fra forskellige geografiske regioner, brancher og markeder i forskellig valuta.

Denne pulje investerer som hovedregel mellem 10 og 20 % af sin formue i globale aktier eller aktiver med aktielignende risiko.

Puljens afkast forventes, set over en længere periode, at være højere end obligationspuljerne, men lavere end Mixpuljer med en større aktieandel.

Mixpulje Lav

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i en blanding af globale aktier, obligationer og alternative aktiver. Der kan også investeres direkte i aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Målsætningen med puljen er at sprede investeringerne på mange forskellige værdipapirer og værdipapirtyper. Der investeres således i en bred vifte af værdipapirer fra forskellige geografiske regioner, brancher og markeder i forskellig valuta.

Denne pulje investerer som hovedregel mellem 20 og 30 % af sin formue i globale aktier eller aktiver med aktielignende risiko.

Puljens afkast forventes, set over en længere periode, at være højere end Mixpulje Minimum, men lavere end Mixpuljer med en større aktieandel.

Mixpulje Middel

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i en blanding af globale aktier, obligationer og alternative aktiver. Der kan også investeres direkte i aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantinskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Målsætningen med puljen er at sprede investeringerne på mange forskellige værdipapirer og værdipapirtyper. Der investeres således i en bred vifte af værdipapirer fra forskellige geografiske regioner, brancher og markeder i forskellig valuta.

Denne pulje investerer som hovedregel mellem 40 og 50 % af sin formue i globale aktier eller aktiver med aktielignende risiko.

Puljens afkast forventes, set over en længere periode, at være højere end Mixpulje Lav, men lavere end Mixpuljer med en større aktieandel.

Mixpulje Høj

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i en blanding af globale aktier, obligationer og alternative aktiver. Der kan også investeres direkte i aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantindskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Målsætningen med puljen er at sprede investeringerne på mange forskellige værdipapirer og værdipapirtyper. Der investeres således i en bred vifte af værdipapirer fra forskellige geografiske regioner, brancher og markeder i forskellig valuta.

Denne pulje investerer som hovedregel mellem 60 og 70 % af sin formue i globale aktier eller aktiver med aktielignende risiko.

Puljens afkast forventes, set over en længere periode, at være højere end Mixpulje Middel, som følge af dens større aktieandel, men lavere end Mixpulje Maksimum

Mixpulje Maksimum

Puljen investerer fortrinsvis i en eller flere afdelinger i danske og/eller udenlandske UCITS (investeringsforeninger), som investerer i en blanding af globale aktier, obligationer og alternative aktiver. Der kan også investeres direkte i aktier, obligationer, pengemarkedsinstrumenter og kontantindskud, såfremt dette vurderes hensigtsmæssigt af Forvalter.

Målsætningen med puljen er at sprede investeringerne på mange forskellige værdipapirer og værdipapirtyper. Der investeres således i en bred vifte af værdipapirer fra forskellige geografiske regioner, brancher og markeder i forskellig valuta.

Denne pulje investerer som hovedregel mellem 80 og 90 % af sin formue i globale aktier eller aktiver med aktielignende risiko.

Puljens afkast forventes, set over en længere periode, at være højere end Mixpulje Høj, som følge af dens større aktieandel.

Risici ved investering i puljer

Som kunde i Lokal Puljeinvest får du en løbende pleje af din investering. Dette indebærer blandt andet hensyntagen til de mange forskellige risikofaktorer som kendetegner investeringsmarkederne. Risikofaktorerne varierer for de enkelte puljer. Nogle risikofaktorer påvirker især puljerne med mange aktier, mens andre risikofaktorer især påvirker puljerne med mange obligationer eller med investering i alternative aktiver. Endelig vil nogle risikofaktorer kunne påvirke alle puljerne.

Afkastet i puljerne kan være både positivt og negativt, og kan variere over tid. De historiske puljeafkast kan ikke anvendes som en pålidelig indikator for fremtidige afkast. Inden du investerer, er det derfor vigtigt at du søger forudgående rådgivning i dit pengeinstitut, således at du har et godt

grundlag for at vælge den rette puljeløsning under hensyntagen til din risikovillighed og investeringshorisont.

Integration af bæredygtighed

Pengeinstituttet er forvalter af puljerne i Lokal Puljeinvest og har udarbejdet en politik for integration af bæredygtighedsrisici, der ligger på vores hjemmeside. Vi har udvalgt Sparinvest som eksternt forvalter til puljerne. Sparinvest har en politik for bæredygtige investeringer, som er offentliggjort på www.sparinvest.dk/sfdr/.

Bæredygtighedsrisici og negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer indgår både i investeringsbeslutninger og som led i udførelsen af det aktive ejerskab via systematisk screening, inddragelse og vurdering af bæredygtighedsinformationer med det formål at afbøde negative indvirkninger og sikre langsigtet værdiskabelse. Dette betyder, at selskaber med store klimarisici og ingen plan for omstilling udelukkes, samt at Sparinvest udfører aktivt ejerskab med selskaberne for at sikre, at selskaberne håndterer deres bæredygtighedsrisici, Sparinvest vurderer derfor, at det er sandsynligt, at inddragelse af bæredygtighedsrisici vil kunne have en positiv indflydelse på afkastet.

De konkrete præ-kontraktuelle informationer om integration af bæredygtighed for de enkelte puljer finder du i følgende annexer:

Pulje	Link til præ-kontraktuelle bæredygtighedsinformationer
Korte obligationer	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/KorteObligationer/PrecontractualReport
Obligationer	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/Obligationer/PrecontractualReport
Mixpulje Minimum	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/MixpuljeMinimum/PrecontractualReport
Mixpulje Lav	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/MixpuljeLav/PrecontractualReport
Mixpulje Middel	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/MixpuljeMiddel/PrecontractualReport
Mixpulje Høj	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/MixpuljeHoej/PrecontractualReport
Mixpulje Maksimum	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/MixpuljeMaksimum/PrecontractualReport
Globale Aktier	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/GlobaleAktier/PrecontractualReport
Danske Aktier	lokalpuljeinvest.dk/sfdr/DanskeAktier/PrecontractualReport

Beskatning

Pensionsmidler beskattes efter reglerne i gældende lovgivning om pensionsafkastbeskatning.

Der betales ikke skat af afkast på børneopsparinger.

Omkostninger og administration af puljerne

Pengeinstituttet beregner årligt et administrationsgebyrbaseret på det gennemsnitlige indestående i den pågældende pulje opgjort på månedsbasis. Administrationsgebyret bliver hævet på puljekontoen i januar måned i forbindelse med den årlige tilskrivning eller ved udtræden. Administrationsgebyret for de enkelte puljer fremgår af nedenstående tabel:

Gennemsnitlig saldo fra	Gennemsnitlig saldo til	Obligationer	Korte obligationer
0 kr.	25.000 kr.	0,40%	0,40%

25.001 kr.	100.000 kr.	0,40%	0,40%
100.001 kr.	400.000 kr.	0,40%	0,40%
400.001 kr.	>	0,40%	0,40%

Gennemsnitlig saldo fra	Gennemsnitlig saldo til	Danske aktier	Globale aktier
0 kr.	25.000 kr.	1,50%	1,75%
25.001 kr.	100.000 kr.	1,25%	1,50%
100.001 kr.	400.000 kr.	1,00%	1,25%
400.001 kr.	>	0,75%	1,00%

Gennemsnitlig saldo fra	Gennemsnitlig saldo til	Mixpulje Minimum	Mixpulje Middel	Mixpulje Høj
0 kr.	25.000 kr.	1,00%	1,50%	1,50%
25.001 kr.	100.000 kr.	0,75%	1,25%	1,25%
100.001 kr.	400.000 kr.	0,50%	1,00%	1,00%
400.001 kr.	>	0,50%	0,75%	0,75%

Gennemsnitlig saldo fra	Gennemsnitlig saldo til	Mixpulje Lav	Mixpulje Maksimum
0 kr.	25.000 kr.	1,25%	1,50%
25.001 kr.	100.000 kr.	1,00%	1,25%
100.001 kr.	400.000 kr.	0,75%	1,00%
400.001 kr.	>	0,50%	0,75%

Når puljens investeringer sker gennem afdelinger af investerings- eller kapitalforeninger, betales der indirekte en række omkostninger i foreningerne, bl.a. til foreningsadministration og investeringsforvaltning (samlet benævnt Forvaltningshonorar). Disse omkostninger fratrækkes det løbende afkast på investeringerne.

Forvaltningshonoraret for de enkelte puljer medregnes i den omkostningsberegning som udsendes en gang om året, og ses på hjemmesiden www.lokalpuljeinvest.dk/pensam

Forvalteren foretager alene køb og salg af værdipapirer til puljerne, når dette ud fra en afkast/ risikovurdering vurderes at være fordelagtigt for puljen.

Forvalteren er i henhold til "Politik for best execution og ordredudførelse" forpligtet til at vælge den handelsform, som giver det bedst mulige resultat for puljerne. Du kan se politikken på lokalpuljeinvest.dk.

Hvis puljemidler er anbragt i kontanter, forrentes de med den rentesats, der til enhver tid er gældende for indskud.

Hvis der veksles valuta, sker det til købs- og salgspriser på det pågældende tidspunkt.

Beregning af puljeafkast

Puljernes afkast bliver opgjort hver måned på baggrund af puljernes markedsværdi og omfatter alle indtægter og tab af puljens investeringer, herunder kursgevinster og kurstab i den forgangne måned, såvel realiserede som u-realiserede, indtægter i form af f.eks. udbytter og renter samt udgifter i form af f.eks. skatter og handelsomkostninger.

Oplysningerne om de enkelte puljers procentvise afkast opdateres månedligt og kan løbende følges på hjemmesiden www.lokalpuljeinvest.dk/pensam.

Omkostningerne beregnes og fordeles mellem puljedeltagerne månedsvis. Indtægterne geninvesteres løbende i de enkelte puljer.

En gang årligt, den 31. december, opgøres årets samlede afkast, som herefter tilskrives på den enkelte puljekonto i løbet af januar måned. Hvis afkastet har været negativt, bliver dette hævet på puljekontoen.

Ved udtræden af puljer på andre tidspunkter end årsskiftet beregnes afkastet frem til den dag puljeordningen ophører. Nettoafkastet indsættes, eller hæves, på puljekontoen i løbet af den efterfølgende måned.

For yderligere oplysninger om puljeafkast kan henvises til vores hjemmeside www.lokalpuljeinvest.dk/pensam.

Indtræden i en pulje

Indtræden i puljeordningen sker efter aftale med pengeinstituttet. Afkast opgøres på månedsbasis og beregnes, fra dagen, hvor indskuddet registreres i puljen, med en andel af afkastet svarende til de dage indskuddet har deltaget i puljen.

Opsigelse eller skift af pulje

Både opsigelse af puljeordningen og ændringen af puljesammensætningen kan ske med 31 dages skriftligt varsel til pengeinstituttet til den 1. i en måned. Det samme gælder for overflytning af puljekontoen og den dertil knyttede pensionskonto til et andet pengeinstitut.

Der kan i opsigelsesperioden ikke disponeres over puljekontoen.

Pengeinstituttet kan opkræve et engangsgebyr i forbindelse med et skifte eller en opsigelse af en pulje til dækning af omkostninger forbundet hermed. Pengeinstituttets omkostninger for deltagelse i Lokal Puljeinvest vil fremgå af pengeinstituttets prisoversigt.

Ved ophør af puljedeltagelsen, kan der ske udbetaling heraf efter særskilt anmodning herom til pengeinstituttet ligeledes med 31 dages skriftligt varsel til den 1. i en måned. Ophævelsen kan tidligst finde sted, når puljeafkastet for den foregående måned er opgjort og tilskrevet kontoen.

Pengeinstituttet kan samtidigt overfor kunden opsigse puljeaftalen med 31 dages skriftligt varsel til den 1. i en måned. Ved pengeinstituttets opsigelse opnår kunden ikke dispositionsret i opsigelsesperioden.

Ophør af puljedeltagelsen i forbindelse med dødsfald, vil blive ekspederet hurtigst muligt under hensyntagen til de skifteretslige regler.

Afkastrapportering og årsopgørelser

Senest otte uger efter udløbet af et kvartal modtager puljedeltagerne en rapport, der bl.a. oplyser om udviklingen i de enkelte puljers afkast og aktivsammensætning i procent.

Alle puljedeltagere modtager derudover senest otte uger efter kalenderårets udløb oplysninger de årlige omkostninger i procent (ÅOP) og årlige omkostninger i kroner (ÅOK).

Ændring af retningslinjerne for investering og administration af midler i Lokal Puljeinvest

Pengeinstituttet kan med to måneders skriftligt varsel til den 1. i en måned ensidigt ændre nærværende retningslinjer for investering og administration af midler i Lokal Puljeinvest. For prisændringer kan pengeinstituttet dog ændre nærværende retningslinjer med en måneds varsel til den 1. i en måned.

Andre regler der gælder

Ud over nærværende betingelser for investering og administration af midler i Lokal Puljeinvest henvises til pengeinstituttets almindelige forretningsbetingelser, der gælder medmindre disse måtte være fraveget i nærværende betingelser.

Ikrafttrædelse

Disse "Retningslinjer for investering og administration af midler i Lokal Puljeinvest" gælder fra den 1. januar 2023.

Retningslinjerne er godkendt af PenSam Banks direktion december 2022.